

Kontextuella orosanmälningar

En effektutvärdering av kompletterande polisiär information i orosanmälningar

Polisen

Diariennr A640.824/2025

Saknr 600

Datum 2025-12-19

Version 01.00

Informationsklass Öppen

Polisregion Stockholm, Regionkansliet, Operativ verksamhetsstyrning,
Analyscenter

Innehåll

Sammanfattning	3
1 Bakgrund.....	4
1.1 Ordinarie rutin	4
1.2 Socialtjänstens fortsatta hantering	4
1.3 Utmaningen med nuvarande rutin & hanteringen.....	5
1.4 Studiens syfte och mål	5
1.5 Extern samverkan och utformning.....	5
2 Metod	6
2.1 Insamling av orosanmälningar.....	6
2.2 Kontextuell utökning	6
2.3 Tidsåtgång.....	7
2.4 Utvärdering	7
3 Resultat	10
4 Sammanfattande kommentarer	14
Referenser	15
Bilaga 1. Kontextuell bilaga till ordinarie orosanmälan.....	16
Bilaga 2. Utvärderingsenkäter	17

Sammanfattning

Analyscenter vid regionkansliet i polisregion Stockholm har genomfört en effektutvärdering huruvida ordinarie orosanmälningar som berikats med ytterligare information om den unges tidigare erfarenheter av brott, så kallad kontextuella orosanmälningar, ger ett bättre underlag för socialtjänstens handläggning av den unges vårdbehov. Ett standardiserat formulär har skapats i nära dialog med socialtjänsten i Stockholm stad för att upprätta en kontextuell orosanmälan. De huvudsakliga fynden visar att kontextuella orosanmälningar i jämförelse med ordinarie orosanmälningar:

- minskade handläggarnas behov att eftersöka kompletterande information (behovet framkom 4,2 gånger mer sällan);
- oftare ledde till beslut att inleda en utredning (1,5 gånger oftare);
- oftare ledde till beslut att vidta akuta åtgärder (2,8 gånger oftare).

Sammantaget visar effektutvärderingen att den kompletterande polisiära informationen innebar ett bättre beslutsunderlag vilket ledde till snabbare handläggning och åtgärder. Genomförandet följdes upp av gruppintervjuer med handläggare som fastslog att polisens nuvarande orosanmälningar har en adekvat nivå men att den kompletterande informationen som framgick i den kontextuella orosanmälan var värdefull för handläggaren. De orosanmälningar som kontextualiserades för studien har valts ut genom ett slumpmässigt urval med bred geografisk och socioekonomisk spridning i region Stockholm, samt jämlik köns- och åldersfördelning. Den genomsnittliga tiden för att upprätta en kontextuell orosanmälan mättes till cirka 30 minuter.

1 Bakgrund

Enligt socialtjänstlagen (SFS 2025:400) och polislagen (1984:387) har polisanställda som får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa en skyldighet att snarast underrätta socialtjänsten. Begreppet ”fara illa” definieras inte specifikt och beror på barnets ålder och övriga förhållanden. Formuleringen i lagen begränsar eller utvidgar därför inte gruppen av barn som berörs (Clevsköld, 2025). Polisen har så länge socialstyrelsen sammanställt statistik avseende vilken myndighetspersonal som upprättar orosanmälningar, flitigt anmält misstänkta missförhållanden till landets kommuner (Socialstyrelsen, 2022). Polismyndigheten är också den aktör som upprättar och skickar flest orosanmälningar till socialtjänsten (Socialstyrelsen, 2022; Stockholm Stad, 2024). Det har dock även konstaterats att polisen inte alltid upprättar en orosanmälan fast skäl därtill föreligger (Kinnå & Lekare, 2020). Då anmälningsskyldighet gäller redan vid misstanke att barn får illa är det troligt att många polisiära orosanmälningar upprättas efter enstaka observationer eller möten. Det föreligger därmed, trots en hög polisiär anmälningsbenägenhet och lagefterlevnad olika strukturella barriärer för *vad* som anmäls och *när* anmälan upprättas.

Polisen har dock ofta tillgång till ytterligare information om en ungdoms erfarenheter av brott än vad som vanligtvis delas i en orosanmälan. Detta kan t.ex. vara brottshistorik av den unge som orosanmälan berör men även brottshistorik av föräldrar, syskon och medgärningspersoner. Om den unge t.ex. umgås med personer som har en historik av grov brottslighet och koppling till kriminella nätverk torde förutsättningarna för en orosanmälan anses uppfyllda. Det är därför viktigt att undersöka om tillgängliggörandet av ytterligare information som beskriver en större bredd eller djup avseende riskfaktorer kring barn och unga kan tänkas påverka socialtjänstens bedömningar av vård- och skyddsbehov.

1.1 Ordinarie rutin

Vid ett underrättande om oro för barn skriver polis en orosanmälan enligt en standardmall i formulärportalen. Den upprättade anmälan skickas sedan till socialtjänsten i den kommun där barnet bor (SFS 2025:400).

1.2 Socialtjänstens fortsatta hantering

Handläggare på socialtjänsten avgör sedan ifall förhållandena i anmälan behöver utredas vidare. I vissa fall kan ytterligare information behövas varpå den unge eller dess vårdnadshavare kontaktas för att utröna huruvida en utredning ska initieras. I vissa fall kan socialtjänsthandläggaren även vidta

akuta skyddsåtgärder. Polisanställda kan delta i utredningen genom att vara delaktiga i möten med vårdshavare och handläggaren vid socialtjänsten.

1.3 Utmaningen med nuvarande rutin & hanteringen

En orosanmälan enligt rapportförfattarnas hypotes upprättas sannolikt baserat på observationer och upplevelser vid isolerade händelser. Det borde ibland vara svårt för en socialtjänsthandläggare att bedöma om en till synes isolerad händelse faktiskt är isolerad eller del av en större problematik. Socialtjänsthandläggaren, liksom barnets långsiktiga behov, kan därmed tänkas gagnas av att en bedömning baseras på en så bred och djup bild om omständigheterna som möjligt.

1.4 Studiens syfte och mål

Syftet med studien var att berika ordinarie orosanmälningar med kompletterande information från polisiära system. Detta kan t.ex. vara tidigare brottshistorik av den unge, brottshistorik av medgärningspersoner, eller brottshistorik av personer i den unges direkt närmsta omkrets (såsom syskon och föräldrar). Om den unge umgås med personer med grov brottshistorik som har koppling till kriminella nätverk är det att anta som oro för den unge och bör föranleda till åtgärd. Att dela sådan information med socialtjänst borde vara ett viktigt steg i det brottsförebyggande arbetet för att fånga upp ungdomar innan de hamnar i kriminalitet. En sådan berikad orosanmälan kallar vi i denna studie för en kontextuell orosanmälan. Målet med att upprätta kontextuella orosanmälningar var att se om socialtjänsten får en förbättrad bild av föreliggande riskfaktorer samt därmed ges bättre förutsättningar att bedöma den unges vårdbehov. Frågeställningen var:

- Kan kontextuella orosanmälningar spegla konkreta omständigheter då barn far illa bättre än ordinarie orosanmälningar?
- Leder kontextuella orosanmälningar till andra utfallsbedömningar för socialtjänsten (utredning inleds ej, inleds, akuta åtgärder vidtas)?

Studien har även haft som ändamål att logga tiden för att upprätta en kontextuell orosanmälan så att en möjlig behandlingseffekt även kan värderas utifrån kostnadseffektivitet.

1.5 Extern samverkan och utformning

Studien utfördes av Analyscenter vid sektion för operativ verksamhetsstyrning (OVS) på regionkansliet i polisregion Stockholm. Analyscenter fick förfrågan att ta sig an utvärderingen av Stockholm Stad. Utformningen av underlaget och dess frågor är baserade på rapportförfattarnas och externa referensgruppens yrkeserfarenhet inom ämnesområdena socialt och polisiärt arbete.

2 Metod

2.1 Insamling av orosanmälningar

Analyscenter erhöll kopior på tidigare upprättade orosanmälningar från lokalpolismården (LPO) Globen, Järva och Södermalm. Totalt erhöles 232 orosanmälningar daterade mellan 3 januari–12 juli 2024 för Globen, 34 stycken mellan 1–26 januari 2024 för Järva och 298 stycken mellan 29 december 2023–20 maj 2024 för Södermalm. Från dessa orosanmälningar slumpades 12 orosanmälningar från varje lokalpolisområde. Slumpningen gjordes med funktionen SLUMP.MELLAN i Microsoft Excel. Slumpning utfördes tills orosanmälningarna blev uppdelade ungefär jämt mellan åldersgrupperna 13–15, 16 och 17 år (Tabell 1).

Tabell 1 Ålder- och könsfördelning av de slumpade orosanmälningarna (12 stycken per LPO, totalt 36 stycken).

LPO	13–15 år	13–15 år	16 år	16 år	17 år	17 år
	pojke	flicka	pojke	flicka	pojke	flicka
Globen	2	2	3	1	4	0
Järva	3	1	3	1	1	3
Södermalm	2	2	1	3	2	2

2.2 Kontextuell utökning

Varje ordinarie orosanmälan utökades med en kontextuell bilaga som berikas med ytterligare information från polisens utredningsverktyg Durtvå. Detta utfördes av en och samma person i analyscenter. Detta för att minska skillnader i arbetsmetodik och tolkning av information. Denna information bestod av tidigare misstänka brott för den unge berörd i orosanmälan, personer i den familjära kretsen, samt information om medgärningspersoner när brott begåtts med andra. I mer detalj undersöktes följande frågor i Durtvå och anonymiserad information skrevs sedan in i den kontextuella bilagan¹:

- Föreligger misstankar om brottslighet i den unges familjära närhet?
- Har den unge misstänkts begå brott med andra tidigare?
- Har den unge misstänkts begå brott med nätverkskriminella eller personer tillhörande våldsbejakande grupperingar?
- Erhåller den unge ett riskvärde för att begå en skjutning med "Triageverktyget" för att bedöma risk för dödligt våld i nätverksmiljö?²

¹ Utformningen av den kontextuella bilagan kan ses i bilaga 1.

² Triageverktyg gör en beräkning baserat på en cylinderaktörers (en person som bedöms ha kriminell påverkan i ett lokalområde) tidigare brottslighet och estimerar ifall det finns en förhöjd risk att individen kommer begå skjutvapenmord. Mer om triageverktyget kan

- Har den unge tidigare begått våldsbrott och/eller hanterat vapen?
- Har den unge begått brott med andra som förekommer i narkotika- eller dopningsbrott?
- Föreligger observationer av återkommande narkotikabruk eller dopning?
- Föreligger misstankar om brottslighet där brottsvinster typiskt genereras eller hanteras?

Varje fråga inkluderade en ”Ja” och ”Nej” kryssruta samt ett fritextfält. I fritextfältet gavs aldrig direkt personlig information (namn, personnummer, familjeband etc.) av den unge eller andra berörda. Istället omnämndes medgärningspersoner just som medgärningspersoner och familjemedlemmar som personer i den unges närmsta omkrets. En ifylld kontextuell bilaga var därför anonymiserad och var därför ingen personuppgiftsbehandling.

2.3 Tidsåtgång

I genomsnitt tog det ca 20 minuter att fylla i en kontextuell bilaga baserat på tidtagning av 12 berikade orosanmälningar (medel: 00:19:25, min: 00:04:00, max: 00:42:00; hh:mm:ss). Tiden för genomförandet påverkades av brottshistoriken, med ca 30 minuter för de med medium till mycket brottshistorik.

2.4 Utvärdering

De kontextuella orosanmälningarnas effekt avseende socialtjänstens bedömningar av orosanmälningar testades vid ett utvärderingstillfälle (oktober 3, 2025). Vid utvärderingen bjöds 9 handläggare från socialtjänsten i Stockholm Stad in. De fick vardera ett paket innehållande 9 ordinarie orosanmälningar med kontextuella bilagor att utvärdera. Detta resulterade i $n = 81$ utvärderade ordinarie och kontextuella orosanmälningar (då vissa orosanmälningar utvärderas mer än av en handläggare).

Processen gick till på följande sätt för vardera orosmälan:

- Handläggare läser en ordinarie orosmälan
- En enkätutvärdering genomförs baserat på ordinarie orosmälan³
- Den kontextuella bilagan läses
- En enkätutvärdering genomförs baserat på ordinarie orosmälan + den kontextuella bilagan⁴

läsas i Lekare, A. (2024). *Exploring common risk factors associated with shootings with lethal outcomes in street gang milieus in Sweden* Cambridge University]. Fitzwilliam College.

³ Enkäten som användes vid utvärderingen kan ses i bilaga 2.

⁴ Enkäten som användes vid utvärderingen kan ses i bilaga 2.

I mer detalj, inför utvärderingstillfället sorterades orosanmälningarna in baserat på halten av tidigare brottslighet ”ingen”, ”lite”, ”medium” och ”mycket”. I mer detalj: indelningen ”ingen” var orosanmälningar där den unge hade ingen tidigare brottslighet och inte själv varit utsatt för brott; ”lite” där den unge hade enstaka icke grova brott och/eller själv varit utsatt för brott; ”medium” flertal brott vilket kan inkludera, våldsbrott, återkommande stölder, narkotikabrott; ”mycket” ofta flerårig historik av brott vilket kan inkludera grova våldsbrott, narkotikabrott, vapenbrott m.m. Totalt hade 36 orosanmälningarna kontextualiserats och dessa delades in i paket bestående av 4 eller 5 orosanmälningar. Varje paket hade en representation av orosanmälningar från alla tre LPO, indelningarna av brottshistorik samt både pojkar och flickor. För resultatanalyserna kom orosanmälningarna att delas in i två grupper baserat på graden av brottshistorik ”ingen till lite” och ”medium till mycket”, hur detta fördelas mellan LPO, kön och ålder kan ses i Tabell 2.

Tabell 2 Detaljerad fördelning av de 36 slumpade orosanmälningarna för indelningen i ”ingen till låg” och ”medium till mycket” brottshistorik.

		Brottshistorik	
		Ingen till lite	Medium till mycket
LPO	Globen	5	7
	Järva	3	9
	Södermalm	7	5
Kön	Pojke	8	14
	Flicka	7	7
Ålder	13–15 år	6	5
	16 år	4	8
	17 år	5	8

Vid utvärderingstillfället fick handläggarna vardera en mapp bestående av två paket (totalt 9 orosanmälningar). De delades sedan in i grupper (2–3 handläggare per grupp) och grupperna placerades i olika rum under utvärderingstillfället. Resultatet från enkäterna analyserades i Excel och testades statistiskt i RStudio. Om data var normalfördelad eller inte testades med Shapiro-Wilk test (R funktion *shapiro.test*). Data var inte normalfördelad och analyserade vidare med multipla chi-square test (R funktion *chisq.test*, bonferroni justerade p-värden rapporteras), Wilcoxon test (R funktion *wilcox.test*) och multipla Kruskal-Wallis tester (R funktion *dunn.test*, Benjamini-Hochberg justerade p-värden rapporteras) (Dinno & Dinno, 2017)⁵.

⁵ Alfa värdet var satt till 0,05 för alla statistiska tester. Detta betyder att ett statistiskt test undersökte ifall nollhypotesen var sann eller inte med 5 % risk att felaktigt förkasta nollhypotesen. Ett p-värde under 0,05 betyder därför att det finns evidens mot nollhypotesen och att det är mindre än 0,05% sannolikhet att få ett liknande resultat om nollhypotesen var sann.

Nollhypotesen var att det inte finns någon skillnad mellan ordinarie och kontextuella orosanmälningar. Finns det en statistisk påvisad skillnad är det indikerat i texten med ett p-värde under 0,05. Ett p-värde under 0,05 indikerar att det finns en statistiskt påvisad skillnad att resultaten för kontextuella jämfört med ordinarie orosanmälningar är högst troligen inte baserat på slumpen.

Enkätutvärderingarna innehåll följande frågor (gradering 1–9 där högre siffra indikerar mer beskrivande akut skyddsbehov, tydlighet, robusthet osv.):

- Ifall orosanmälan beskrev ett akut skyddsbehov;
- Om den var tydlig utifrån att den unge befaras fara illa;
- Om den var konkret utifrån att den unge befaras fara illa;
- Innehöll tillräckligt underlag för en förhandsbedömning;
- Samt ifall den utgör robust underlag för att ha ett bedömningsamtal med den unge/dennes vårdnadshavare.

Vilket är det mest sannolika utfallet utifrån den information du nu har tillgång till?

- Utredning inleds ej.
- Eftersökning av kompletterande info.
- Utredning inleds.
- Vidtagande akuta åtgärder.

I vilken utsträckning innehåller kontextualisering information som innebär att oron för barnet sammantaget minskar kontra ökar oron för barnet? Svaret angavs med en gradering där 1–4 indikerar minskad oro, 5 ingen förändring oro och 5–9 ökar oron.

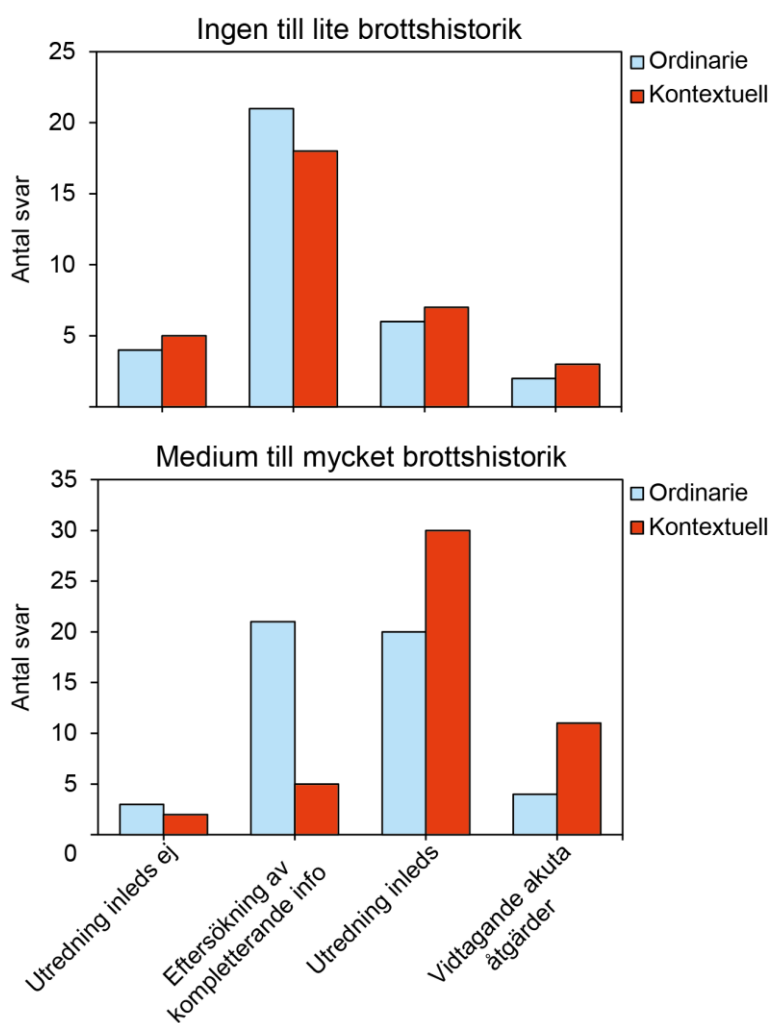
Direkt efter utvärderingstillfället skedde korta intervjuer i grupperna med handläggarna (2–3 handläggare per grupp). Dessa bestod av tre intervjufrågor:

1. Vad tänker ni spontant nu om det ni läst?
2. Känner du till någon person som du läst om?
3. Saknar du någon typ av information?

Gruppernas svar dokumenterades, jämlikt konceptanteckningar, dvs spelades inte in eller transkriberades, för att sedan analyseras tematiskt.

3 Resultat

Insamlade data visade en tydlig skillnad i resultatet beroende på graden av den unges brottslighet. Därför delades brottshistoriken in i två grupper: ”ingen till lite” ($n = 33$ orosanmälningar) och ”medium till mycket” brottslighet ($n = 48$ orosanmälningar). För frågan *Vilket är det mest sannolika utfallet utifrån den information du nu har tillgång till?* Fanns det ingen märkvärdig skillnad i svaren för gruppen med ingen till lite brottslighet. Resultat för orosanmälningar där den unge hade medium till mycket brottslighet visade att kontextuella orosanmälningar hade statistiskt signifikant betydligt färre svar för ”eftersökning av kompletterande information” (chi-square test, p -värde $<0,001$), och fler svar för ”utredning inleds” samt ”vidtagande akuta åtgärder” (Figur 1). Ett p -värde under 0,001 tyder på stark evidens att resultatet stämmer och högst troligen inte är baserade på slumpen.

Figur 1 Graferna visar antal svar från handläggarna för ordinarie och kontextuella orosanmälningar när de besvarade frågan *Vilket är det mest sannolika utfallet utifrån den information du nu har tillgång till?* Den övre grafen visar orosanmälningar där den unge hade ingen till lite brottshistorik, och den undre grafen för medium till mycket brottshistorik.

Dessa resultat bekräftades också genom att skriva om svaren i siffror istället för kategorier (utredning inleds ej = 1, eftersökning av kompletterande info = 2, utredning inleds = 3, vidtagande akuta åtgärder =4) och testa skillnaden mellan grupper statistiskt. Resultatet visade att för gruppen med medium till mycket brotthistorik var det ett högre medelvärde (3,0) för kontextuella orosanmälningar jämfört med ordinarie (2,5) (Wilcoxon-test, $p < 0,001$). Detta betyder att det finns stark evidens mot nollhypotesen ”ingen skillnad mellan ordinarie och kontextuella orosanmälningar” och att resultatet högst troligen inte är ett resultat av slumpen. För gruppen med ingen till lite brotthistorik var medelvärdet 2,2 för både ordinarie och kontextuella orosanmälningar och var inte statistiskt signifikant.

För frågorna angående om orosanmälan beskriver ett akut skyddsbehov, tydlighet, innehåller konkret information, och utgör robust underlag för bedömningssamtal fick de kontextuella orosanmälningarna en högre bedömning från handläggarna. Detta var speciellt fallet för gruppen där den unge hade medium till mycket brotthistorik (Tabell 3), i vilken de kontextuella orosanmälningarna bedömdes också innehålla mer tillräckligt underlag för en förhandsbedömning (Kruskal-Wallis test, $p < 0,05$). Detta betyder att det finns stark evidens mot nollhypotesen och att resultatet högst troligen inte är ett resultat av slumpen. På frågan om kontextuella orosanmälningar minskar kontra ökar oron för barnet svarade handläggarna mer ofta att oron ökar när den unge hade medium till mycket brotthistorik (Tabell 3).

Tabell 3 Summerat värde av alla handläggarnas svar på enkätfrågorna (frågorna besvarades med en gradering 1 till 9). Svaren har delats in beroende på graden av den unges brotthistorik. Högre värde indikerar att orosanmälan bättre beskriver skyddsbehovet, är tydlig, konkret, innehåller tillräckligt underlag för förhandsbedömning eller utgör mer robust underlag för bedömningssamtal. På den sista frågan fick handläggarna svara på om den kontextuella orosanmälan minskade oron (1 till 4), ingen förändring (5), eller ökade oron för barnet (5 till 9), och det summerade svaret anges. Kolumnen "% skillnad" visar skillnaden i procent mellan värdena för de ordinarie och kontextuella orosanmälningarna.

Fråga angående orosanmälan	Ingen till lite brotthistorik			Medium till mycket brotthistorik		
	Ordinarie	Kontextuell	% skillnad	Ordinarie	Kontextuell	% skillnad
Beskrevs ett akut skyddsbehov?	78	79	1	136	193	30
Tydlighet utifrån att den unge befaras fara illa?	199	220	10	324	374	13
Konkret utifrån att den unge befaras fara illa?	200	227	12	329	377	13
Innehöll tillräckligt underlag för en förhandsbedömning?	196	221	11	314	380	17
Utgör robust underlag för att ha ett bedömningssamtal med den unge/dennes vårdnadshavare?	248	251	1	350	381	8
I vilken utsträckning innehåller kontextualisering information som innebär att oron för barnet sammantaget minskar kontra ökar oron för barnet?		163			339	

Färglegend: 0 15 30 %

En sammanställning av de tre intervjufrågorna med handläggarna efter utvärderingstillfället återges nedan. Svaren har grupperats i återkommande teman.

Vad tänker ni spontant nu om det ni läst?

Socialtjänsthandläggarna ansåg att polisens ordinarie orosanmälningar håller en adekvat nivå...

...polisen har blivit bättre på att skriva tydliga och korta ordinarie orosanmälningar och att polisen slår i sina system

...de kontextuella orosanmälningarna beskrevs i positiva ordalag...

Polisens information är värdefull

...de beskrevs även öka handläggarens trygghet i sin initiala bedömning...

Kontextuella orosanmälningar upplevades också vara tydliga, hjälpsamma och göra att handläggare kände sig mer säkra i sin bedömning

... frågan lyftes dock huruvida den extra informationen var behövlig...

Det nämndes också att ungdomar med lång brottshistorik redan borde finnas i socialtjänstens system med information från polisen. Generellt upplevades det att mer information alltid är bra.

...den upplevdes dock inte betungande....

...och i vissa fall ökade de oron för den unge. Information om brottsligheten i den unges sociala närhet var värdefull att erhålla...

Kontextuella orosanmälningar upplevades i vissa fall öka oron för den unge i orosanmälan. Information om medgärningspersoner, syskon och föräldrar är användbar i bedömningen

Känner du till någon person som du läst om?

Ingen handläggare nämnde att de med 100 procent kände igen någon person.

Saknar du någon typ av information?

Flera handläggare saknar en beskrivning av hur de uppfattar vårdnadshavarnas ansvars- och omsorgskapacitet...

polisen kan förbättra sina beskrivningar i de ordinarie orosanmälningarna. Exempel inkluderar: hur föräldrar och umgänge brister i ansvar eller omsorg; föräldrarnas attityd mot polispatrullerna; vårdnadshavarnas förhållande till polisens oro;

...då polisen har ett ärende med narkotika önskas mer information om vilken sorts narkotika det avsåg...

... samt generellt mer detaljerad information...

mer konkret information om varför polisen är orolig för barnet; och tidpunkter för viktiga händelser och tidigare brott

...samt att det ofta saknas kontaktuppgifter till den som upprättat orosanmälan...

det saknas ofta saknas information om kontaktuppgifter till den som upprättat orosanmälningen.

4 Sammanfattande kommentarer

Utvärderingens resultat är tydligt: information från polisens system hjälper handläggare på socialtjänsten att bättre bedöma barns konkreta omständigheter, speciellt när barnet har en mer omfattande brottshistorik. Kontextuella orosanmälningar bedömdes vara bl.a. tydligare, mer konkreta och bättre underlag för förhandsbedömning och bedömningsamtal. Handläggarna svarade också att de inte behövde eftersöka ”kompletterande information” lika ofta som de skulle behövt vid enbart läsning av de ordinarie orosanmälningarna. För barn med en mer omfattande brottshistorik svarade handläggarna också oftare att ”utredning inleds” och ”vidtagande akuta åtgärder” vilket därmed torde minska tiden innan barnets skyddsbehov bedöms och insatser möjligen kan sättas in.

Gruppintervjuerna med handläggarna kan kort sammanfattas med att information från polisens system är användbar. Det är ovanligt att få information (såsom brottshistorik) om medgärningspersoner, syskon och föräldrar i ordinarie orosanmälningar. Information som ofta saknas i ordinarie orosanmälningar inkluderar hur barnets umgänge eller föräldrar brister i omsorg, barnets och föräldrarnas attityd mot polispatrullen, konkret information om varför polisen är orolig för barnet, var barnet befinner sig just nu samt kontaktuppgifter till den som upprättat orosanmälningen. Baserat på intervjusvaren och enkätsvaren var kontextuella orosanmälningar ett användbart komplement för att bättre förstå de konkreta omständigheterna och oron för barnet.

Att 30 minuter arbetsinsats från polisens sida kan erhålla de observerade effekterna för de mottagande handläggarens fortsatta bedömningar och åtgärder är naturligtvis positivt och i sig en samhällsvinst. Än viktigare är det kanske vad de berikande underlagen i förlängningen skapar för förutsättningar för samhällets samlande brottsförebyggande kapacitet samt förmåga att vårda och skydda barn och unga i riskzon för organiserad kriminalitet och ett destruktivt leverne.

Referenser

- Clevesköld, L. (2025). Socialtjänstlag (2025:400) 19 kap. 1 § Karnov (JUNO) (besökt 2025-09-15). In.
- Dinno, A., & Dinno, M. A. (2017). Package 'dunn. test'. *CRAN Repos*, 10, 1-7.
- Kinnå, C., & Lekare, A. (2020). Underåriga i periferin av den antagonistiska miljön: Orosanmälningar upprättade av poliser i yttre tjänst gällande den antagonistiska miljön och tillämpat metodstöd. In.
- Lekare, A. (2024). *Exploring common risk factors associated with shootings with lethal outcomes in street gang milieus in Sweden* Cambridge University]. Fitzwilliam College.
- SFS 2025:400. Socialtjänstlag
- Socialstyrelsen. (2022). *Anmälningar om barn som far illa eller misstänks fara illa 2021: Uppföljning och analys av utvecklingen*.
- Stockholm Stad. (2024). *Socialtjänstrapport 2024. 3 Barn och unga*.

Bilaga 1. Kontextuell bilaga till ordinarie orosanmälan

Kontextuell orosanmälan (bilaga till ordinarie orosanmälan)

Syftet med en kontextuell orosanmälan är att berika en ordinarie SoL 14 kap. 1§ orosanmälan med ytterligare information från polisiära system. Kompletterande information om den unge kan ge en bredare bild av skyddsbehov och socialtjänstens möjligheter att bedöma den unges vårdbehov. *Saknas något svar undersöktes inte frågan.*

Föreligger misstankar om brottslighet i den unges familjära närhet?	Ja ☐	Nej ☐
Har den unge misstänkts begå brott med andra tidigare?	Ja ☐	Nej ☐
Har den unge misstänkts begå brott med nätverkskriminella eller personer tillhörande våldsbejakande grupperingar?	Ja ☐	Nej ☐
Erhåller den unge ett riskvärde för att begå en skjutning med "Triageverktyget" för att bedöma risk för dödligt våld i nätverksmiljö?	Ja ☐	Nej ☐
Har den unge tidigare begått våldsbrott och/eller hanterat vapen?	Ja ☐	Nej ☐
Har den unge begått brott med andra som förekommer i narkotika- eller dopningsbrott?	Ja ☐	Nej ☐
Föreligger observationer av återkommande narkotikabruk eller dopning?	Ja ☐	Nej ☐
Föreligger misstankar om brottslighet där brottsvinster typiskt genereras eller hanteras?	Ja ☐	Nej ☐

Bilaga 2. Utvärderingsenkäter

DEL 1. Bedöm innehållet i den **ordinarie** anmälan.

I vilken utsträckning...	INGEN		VISS DEL		NEUTRAL		STOR		MYCKET STOR
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
... beskrivs ett akut skyddsbehov i ordinarie orosanmälan?									
... är en ordinarie orosanmälan tydlig utifrån att den unge befaras fara illa?									
... är den ordinarie orosanmälan konkret utifrån att den unge befaras fara illa?									
... utgör den ordinarie orosanmälan tillräckligt underlag för en förhandsbedömning?									
... utgör den ordinarie orosanmälan robust underlag för att ha ett bedömningssamtal med den unge/dennes vårdnadshavare?									

DEL 2. Bedöm det sannolika utfallet av den **ordinarie** anmälan

FRÅGA	UTFALL	
Vilket är det mest sannolika utfallet utifrån den information du nu har tillgång till?	UTREDNING INLEDS EJ	
	EFTERSÖKNING AV KOMPLETTERANDE INFO	
	UTREDNING INLEDS	
	VIDTAGANDE AKUTA ÅTGÄRDER	

DEL 1. Bedöm nu det sammantagna innehållet i den ordinarie och den kontextuella anmälan tillsammans.

I vilken utsträckning...	INGEN		VISS DEL		NEUTRAL		STOR		MYCKET STOR
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
... beskrivs ett akut skyddsbehov i den <u>ordinarie + kontextuella</u> orosanmälan?									
... är den <u>ordinarie + kontextuella</u> orosanmälan tydlig utifrån att den unge befaras fara illa?									
... är den <u>ordinarie + kontextuella</u> orosanmälan konkret utifrån att den unge befaras fara illa?									
... utgör den <u>ordinarie + kontextuella</u> orosanmälan tillräckligt underlag för en förhandsbedömning?									
... utgör den <u>ordinarie + kontextuella</u> orosanmälan robust underlag för att ha ett bedömningsamtal med den unge/dennes vårdnadshavare?									

DEL 2. Bedöm det sannolika utfallet av det sammantagna innehållet i den ordinarie och den kontextuella anmälan tillsammans

FRÅGA	UTFALL	
Vilket är det mest sannolika utfallet utifrån den information du nu har tillgång till?	UTREDNING INLEDS EJ	
	EFTERSÖKNING AV KOMPLETTERANDE INFO	
	UTREDNING INLEDS	
	VIDTAGANDE AKUTA ÅTGÄRDER	

DEL 3. Bedöm kontextualiseringens sammantagna effekt

I vilken utsträckning...	ORO MINSKAR KRAFTIGT		ORO MINSKAR PÅTGLIGT		ORO FÖRÄNDRAS EJ		ORO ÖKAR PÅTAGLIGT		ORO ÖKAR KRAFTIGT
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
... innehåller kontextualisering information som innebär att oron för barnet sammantaget minskar kontra ökar oron för barnet?									